बारागढी गाउँपालिका
गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय
खोपवा, बारा

लैङ्गिग हिंसा निवारण कोष सञ्चालन, कार्यविधि २०७७

गाउँ कार्यपालिकाबाट स्वीकृत मितिः२०७७/१०/१९ गते
राजपत्र प्रकाशन मितिः २०७७/११/१८ गते

प्रस्तावनाः समाजमा बढ्दै गइरहेको लैङ्गिक हिंसा निवारणका लागि कोष स्थापना गर्न वाञ्छनिय देखिएकोले यो प्रशासकिय कार्यविधि नियमित गर्ने ऐन, २०७४ को दफा ४ ले दिएको अधिकारको प्रयोग गरी बारागढी गाउँकार्यपालिकाले यो कार्यविधि लागु गराएको हो ।

१. संक्षिप्त नाम र प्रारम्भः

क) यस कार्यविधिको नाम "लैङ्गिक हिंसा निवारण कोष सञ्चालन कार्यविधि २०७७" रहेको छ ।

ख) यो कार्यविधि गाउँकार्यपालिका बाट स्वीकृत भएपछि लागु हुनेछ।

२.परिभाषाः विषय र प्रसंगले अर्को अर्थ नलागेमा यस कार्यविधिमाः

क) "गाउँपालिका भन्नाले बारागढी गाउँपालिका सम्झनु पर्छ ।

ख) "मन्त्रालय" भन्नाले महिला बालबालिका तथा ज्येष्ठ नागरिक मन्त्रालय सम्झनु पर्छ ।

ग) "कोष" भन्नाले गाउँपालिकामा स्थापना गरिएको लैङ्गिक हिंसा निवारण कोष सम्झनु पर्दछ ।

घ) "रकम" भन्नाले बारागढी गाउँपालिकामा सशर्त अनुदान प्राप्त भएको रकम वा यसै कार्यविधिको दफा ३ अनुसार प्राप्त भई लैङ्गिक हिंसा निवारण कोषमा जम्मा गरिएको रकम सम्झनु पर्दछ ।

ङ) "पीडित" भन्नाले लैङ्गिक हिंसाबाट पीडित वा प्रभावित सम्झनु पर्छ । "तत्काल उद्धार तथा राहत समिति" भन्नाले पीडितलाई राहत तथा गाउँपालिकामा गठित स्थानिय तत्काल उद्धार तथा राहत समितिलाई सम्झनु पर्छ।

छ) "लैङ्गिक हिंसा" भन्नाले कार्यस्थलमा हुने यौनजन्य दुर्व्यवहार, सामाजिक कुरीतिजन्य व्यवहार लगायत लैङ्गिक आधारमा हुने हिंसा सम्झनु पर्छ ।

३. कोषको स्थापनाः

१) लैङ्गिक हिंसा निवारण कोष नामको एक कोष स्थापना गरिएको छ।

२) कोषमा देहाय बमोजिमका रकमहरु रहनेछन्।

क) गाउँसभाबाट विनियोजित रकम,

ख) नेपाल सरकारबाट प्राप्त रकम,

ग) विदेशी व्यक्ति, अन्तराष्ट्रिय संघ संस्था वा सरकारबाट प्राप्त रकम,

घ) स्वदेशी व्यक्ति वा संघसंस्थाबाट बाट प्राप्त रकम,

ङ) अन्य कुनै स्रोतबाट प्राप्त रकम

३) उपदफा १ बमोजिमको रकम कुनै बाणिज्य बैंकमा छुट्टै खाता खोली जम्मा गरिने छ ।

४) कोषको खाता सञ्चालन प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत र लेखा प्रमुखको संयुक्त दस्तखतबाट हुनेछ ।

४. कोषमा रकम जम्मा गर्नेः

महिला हकहितको संरक्षणका लागि गाउँपालिकाले बार्षिक रुपमा तोकेबमोजिमको प्रतिशत बराबरको र कम जम्मा गर्नु पर्नेछ ।

५. कोषको उपयोग :

१) कोषको रकम देहायको कामको लागि उपलब्ध गराउन उपयोग गरिनेछ ।

क) पीडितलाई तत्काल उद्धार गर्न,

ख) पीडितलाई औषधि उपचार गर्न,

ग) राहत प्रदान गर्न तथा आर्थिक सहयोग उपलब्ध गराउन,

घ) पीडितलाई कानुनी सहायता, मनोवैज्ञानिक उपचार तथा मनोविमर्श लगायतका सेवा प्रदान गर्न,

च) पीडितलाई स्वरोजगारका लागि व्यवसाय स्थापना खर्च रकम अनुदानका रुपमा प्रदान गर्न,

छ) पीडितलाई पुनस्थापना गराउन,

ज) पिडितको लागि सञ्चालन समितिले तोके बमोजिमको अन्य काममा,

२) उपदफा (१) मा जुनसुकै कुरा लखिएको भएतानि स्थानीय तत्काल राहत तथा उद्दार समितिले लैङ्गिक हिंसाबाट पीडित बालबालिका तथा किशोर किशोरी वा सडकमा आएका व्यक्तिलाई प्राथमिकता दिई

कोषको रकम खर्च गर्न सक्नेछ ।

६. कोषको रकम अन्य काममा उपयोग गर्न नसकिने :

१) कोषको रकम दफा ५ मा लेखिए बाहेकको अन्य कार्यमा उपयोग गर्न सकिने छैन ।

२) उपनियम (१) मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भएतापनि समितिको सचिवालय तथा बैठक सञ्चालन गर्न लाग्ने खर्चको लागि कोषको रकम उपयोग गर्न सकिनेछ ।

७. स्थानीय तत्काल उद्धार तथा राहत समितिको गठनः

१) पीडितलाई तत्काल उद्धार, राहत तथा आर्थिक सहयोग उपलब्ध गराउने कामको लागि एक स्थानीय तत्काल उद्धार तथा राहत समितिको गठन गरिने छ ।

२) स्थानीय तत्काल उद्धार तथा राहत समितिको गठन देहाय बमोजिम रहनेछ ।

क)	गाउपालिका उपाध्यक्ष	अध्यक्ष्य
ग)	प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत	सदस्य
घ)	इलाका प्रहरी प्रमुख	सदस्य
ङ)	गाउँकार्यपालिका सभा सदस्य एक(महिला)	सदस्य
च)	लैङ्गिक हिंसा निवारणको क्षेत्रमा कार्यरत स्थानीय गैरसरकारी संस्थाका प्रतिनिधि मध्ये एक	सदस्य
छ)	महिला तथा बालबालिका शाखा प्रमुख सदस्य सचिव	

३) उपदफा २ बमोजिमको सदस्यको पदावधि ३ बर्षको हुनेछ ।

४) स्थानीय तत्काल उद्धार तथा राहत समितिको सचिवालय गाउँपालिकामा रहनेछ ।

५) स्थानीय तत्काल उद्धार तथा राहत समितिको बैठक सम्बन्धी कार्यविधि सो समितिले आफैं निर्धारण गरे बमोजिम हुनेछ ।

८. स्थानीय तत्काल उद्धार तथा राहत समितिको काम कर्तव्य अधिकारः

स्थानीय तत्काल उद्धार तथा राहत समितिको काम कर्तव्य अधिकार देहाय बमोजिम हुनेछ ।

क) पीडितलाई राहत तथा आर्थिक सहयोग उपलब्ध गराउने,

ख) राहत तथा आर्थिक सहयोगको सदुपयोग भए नभएको सम्बन्धमा अनुगमन गर्ने वा गराउने,

ग) लैङ्गिक हिंसा निवारणको क्षेत्रमा कार्यरत विभिन्न संघ संस्था तथा निकायहरु बीच समन्वय गर्ने,

घ) लैङ्गिक हिंसा हुन नदिनको लागि स्थानीय स्तरमा जनचेतनामुलक कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने।

९. राहत तथा आर्थिक सहयोग उपलब्ध गराउने रकमको हद र आधारः

१) यस कार्यविधि बमोजिम पीडितलाई राहत तथा आर्थिक सहयोग उपलब्ध गराउँदा देहायको आधारमा देहायको रकम नबढ्ने गरी उपलब्ध गराईने छ ।

क) पीडितलाई तत्काल उद्धार गर्नुपर्ने भएमा सवारी साधन प्रयोग गर्नु पर्ने भए सार्ववनिक सवारी साधनबाट यात्रा गर्दा लाग्ने भाडा रकम, खाना खर्चबापत प्रतिदिन तिन सय रुपैया र बास बस्नु पर्ने भए सो बापत छुट्टै रकम दिनु पर्ने भएमा प्रति दिन पाँचसय रुपैयाका दरले बढीमा पाँच हजार रुपैया सम्म,

ख) पीडितलाई अस्पताल भर्ना गरी औषधि उपचार गर्नुपर्ने भएमा अस्पताल आउँदाजाँदा सवारी साधन प्रयोग गर्नुपर्ने भए सार्वजनिक सवारी साधन प्रयोग गर्दा लाग्ने भाडा रकम, खाना खर्चबापत प्रतिदिन तीनसय रुपैया र अस्पतालमा वस्ने व्यवस्था नभई बाहिर बस्नु पर्ने भएमा बढीमा पाँच दिनको बास खर्च बापत प्रतिदिन पाँचसय रुपैया र उपचार खर्च समेत गरी बढीमा छ हजार रुपैंयामा नबढ्ने गरी लागेको यथार्थ खर्च, पीडित सँग कुनै बालबच्चा भए बालबच्चाका लागि पीडित सरहको खाना खर्च रकम,

ग) कानुनी सहायता, मनोवैज्ञानिक उपचार वा मनोविमर्शका लागि पाँच हजार रुपैंयामा नबढ्ने गरी लागेको यथार्थ खर्च,

घ) पुनर्स्थापनाको लागि बढीमा पाँचहजार रुपैंया,

ङ)	हिंसा पीडितले कुनै सीपमुलक तालिम प्राप्त गरी व्यवसाय सञ्चालन गर्नका लागि बस्तुगत तथा नगद अनुदान माग गरेमा बढीमा प्रतिव्यक्ति बीस हजार रुपैंया,

च)	सञ्चालन समितिले तोके बमोजिमको अन्य कामका लागि कामको प्रकृति हेरी बढीमा दस हजार रुपैयाँ।

२)	उपदफा १ बमोजिमको रकम अपर्याप्त भएको मनासिव आधार र प्रमाण सहित कुनै पीडितले कार्यालयमा निवेदन दिएमा र सो व्यहोरा मनासिव देखिएमा राहत समितिले त्यस्तो पीडितलाई दश हजार रुपैंयामा नबढ्ने गरी मनासिव रकम थप गरी दिन सक्नेछ ।

१०. समितिको बैठक र निर्णयः

१)	समितिको बैठक आवश्यकता अनुसार बस्नेछ ।

२)	समितिको बैठक अध्यक्षले तोकेको मिति, समय र स्थानमा बस्नेछ

३)	समितिको बैठक बस्नु भन्दा कम्तिमा २४ घण्टा अगावै समितिको सदस्य(सचिवले बैठकमा छलफल हुने कार्यसूची सहितको सूचना सबै सदस्यहरुलाइ दिनुपर्नेछ ।

४)	समितिको कूल सदस्य संख्याको पचास प्रतिशत भन्दा बढी सदस्यहरु उपस्थित भएमा सो समितिको बैठकको लागि गणपूरक संख्या पुगेको मानिनेछ ।

५)	समितिको बैठकको अध्यक्षता सो समितिको अध्यक्षले गर्नेछ र निजको अनुपस्थितिमा उपस्थित सदस्यहरुले आफू मध्येबाट छानेको सदस्यले गर्नेछ। समितिको बैठकमा बहुमतको राय मान्य हुनेछ र मत बराबर भएमा बैठकका अध्यक्षता गर्ने व्यक्तिले निर्णयक मत दिनेछ ।

७)	समितिले बैठकमा आवश्यकता अनुसार कुनै कर्मचारी, पदाधिकारी वा अन्य व्यक्तिलाइ पनि आमन्त्रीत गर्न सक्नेछ ।

८)	समितिको निर्णय सो समितिको सदस्य(सचिवले प्रमाणित गरि राख्नेछ ।

९)	समितिको बैठक सम्बन्धी अन्य कार्यविधि सो समिति आफैले निर्धारण गरे बमोजिम हुनेछ ।

११.	राहत तथा आर्थिक सहयोग प्राप्त गर्न निवेदन दिनुपर्ने :

१)	यस कार्यविधि बमोजिम राहत तथा आर्थिक सहयोग प्राप्त गर्न चाहने पीडित वा सरोकारवाला व्यक्तिले राहत तथा आर्थिक सहयोग पाउनुपर्ने मनासिव कारण खुलाई निवेदन दिनु पर्नेछ ।

२)	उपदफा १ बमोजिम प्राप्त भएको निवेदन जाँचबुझ गर्दा पीडितलाई राहत तथा आर्थिक सहयोग गर्नुपर्ने देखिएमा स्थानीय तत्काल उद्धार तथा राहत समितिले दफा ८ को अधिनमा रही पीडितलाई राहत तथा आर्थिक सहयोग उपलब्ध गराउने छ ।

१२. तत्काल रकम उपलब्ध गराउनु पर्ने

१)	यस कार्यविधिमा अन्यत्र जुनसुकै कुरा लेखिएको भएतापनि जलाइएको, एसिड प्रयोग गरी वा छर्की वा त्यस्तो पदार्थले पोलेको लगायतका गम्भिर प्रकृतिका घटनाका पीडितलाई उद्धार, औषधि उपचार, पुनर्स्थापना वा राहत लगायतको प्रयोजनका लागि तत्काल आर्थिक सहयोग प्रदान नगरेमा गम्भिर मानवीय क्षति हुने देखिएमा र सञ्चालक समितिको तत्काल बैठक बस्ने अवस्था नरहेमा समितिको अध्यक्षले आवस्यकता र औचित्यका आधारमा मनासिव रकम कोषबाट पीडितलाई उपलब्ध गराउन सक्नेछ ।

२)	उपदफा (१) बमोजिमको अवस्थामा परी सञ्चालक समितिको अध्यक्षबाट पिडितलाई रकम उपलब्ध गर इएकोमा त्यसरी रकम उपलब्ध गराइसके पछि बस्ने सञ्चालन समितिको बैठकबाट सो विषयको अनुमोदन गराउनु पर्नेछ ।

१३. छुट्टै खाता खोल्नु पर्नेः

१)	लैङ्गिक हिंसा निवारण कोषमा प्राप्त भएको रकम कुनै बाणिज्य बैंकमा छुट्टै खाता खोली जम्मा गर्नुपर्ने छ ।

२)	उपदफा १ बमोजिमको खाताको सञ्चालन प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत र लेखा प्रमुखको संयुक्त

दस्तखतबाट हुनेछ ।

१४. कोषको लेखा र लेखापरीक्षणः

१) कोषको आयव्ययको लेखा प्रचलित कानुन बमोजिम राखिनेछ ।

२) कोषको लेखापरीक्षण महालेखा परीक्षकबाट हुनेछ ।

१५. आवर्ती (रिभल्भिङ) कोषः यो कोष आवर्ती (रिभल्भिङ) कोषको रुपमा रहने छ ।

१६. प्रतिवेदन पेश गर्नेः

१) स्थानीय तत्काल उद्धार तथा राहत समितिले प्रत्येक तीन महिनामा भए गरेका काम कारवाहीको प्रतिवेदन गाउँपालिकाका पेश गर्ने तथा मन्त्रालयमा पठाउनु पर्नेछ ।

२) कार्यलयले बार्षिक रुपमा प्रतिवेदन सार्वजनिक गर्नु पर्नेछ ।

१६. बैठक भत्ताः स्थानीय तत्काल राहत तथा उद्धार समितिका पदाधिकारीले सो समितिको बैठकमा भाग लिए बापत गाउपालिकाले तोके बमोजिमको रकम बैठक भत्ता बापत पाउनेछन्।

१७) समन्वय गर्नेः स्थानीय तत्काल उद्धार तथा राहत समितिले मन्त्रालय, केन्द्रिय तथा प्रदेश तत्काल उद्धार तथा राहत समिति सँग आवस्यक समयमा समन्वयात्मक ढंगले काम गर्नेछ ।

अनुसुची
(दफा ११ को उपदफा १ सँग सम्बन्धित)

विषयः सहयोग उपलब्ध गराई पाँउ ।

श्री अध्यक्ष ज्यु, स्थानीय तत्काल उद्धार तथा राहत समिति............। म..............................मा बस्ने बर्ष ....को ....मिति ....मा लैङ्गिक हिंसाबाट पीडित भएको छु । मेरो आर्थिक स्तर ज्यादै कमजोर रहेको छ । म उपर लैङ्गिक हिंसा (..............) भएको कारणले मेरो मानसिक/शारिरीक/सामाजिक अवस्था कमजोर भई अशक्त अवस्थामा रहेको हुनाले मलाई औषधि उपचार /कानुनी सहायता एवं परामर्श /उद्धार/मनोविमर्श/स्वरोजगार/पुनर्स्थापना/अन्य ....कामको लागि सहयोगको आवस्यकता परेको हुँदा स्थानीय लैङ्गिक हिंसा निवारण कोषबाट नियमानुसार सहयोग रकम उपलब्ध गराई दिनुहुन यो निवेदन पेश गरेको छु ।

निवेदकको नामः

नाम थरः

ठेगानाः

दस्तखतः

मितिः

प्रमाणिकरण मितिः २०७७/१०/२० गते

आज्ञाले

आमोद चौधरी

प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत